

Kommunerne. Det maa ste aldeles ad privat Vej, hvorfor de ogsaa blive nødte til at gøre store Anstrengelser for at faa saadanne Børneskoler eller, som vi før have kaldt dem, Øvelsesskoler. Jeg mener altsaa ikke, at de skulle indøves saaledes, som det blev læst op før; det var jo kun at gøre lidt Morstab dermed. Jeg tror ikke, der findes nogen af den Slags her i Landet; jeg tvivler om, at den Aand, der blæser igennem Landets Skoler, vil være med til at indføre den Slags Ting, saa det var en aldeles overflødig Oplæsning. Men i hvert Fald er jeg overbevist om, at de maa komme til at gøre nogle store Anstrengelser, og derfor gaar jeg ud fra, at Tinget med os vil holde paa Bestemmelsen i Endringsforslaget under Nr. 64, der gaar ud paa at give Understøttelse til Friseminarier til Dyrettelse eller Udbildelse af de Øvelsesskoler, der ere nødvendige for dem. Maaſte kunne vi gøre det paa en anden Konto, det kan være, det skal jeg senere komme til, men vi maa lade det blive staaende saaledes, at de i det mindste kunne faa et betydeligt Tilskud til de Udgifter, som de ekstraordinært maa afholde for dette Formaaals Opnaaelse. Derimod tror jeg, at jeg ikke en Gang behøver at imødegå den Endring, der er stillet af det ærede Medlem fra Åsens (Bernsen) — jeg kan ikke tænke mig, at man her i Tinget skulde gaa med til en saadan Bestemmelse.

Jeg skal saa gaa over til Endringsforslaget under Nr. 17 om Seminariernes Indstillingsret. I Lovforslaget staar der altsaa, at Seminarierne saabel fra Privatseminarierne som fra Statsseminarierne skulle have Modenhedsbevis, og hvis de ikke saa det, kunne de ikke gaa op til Eksamen. Deri ser jeg noget af det mest betryggende for en god Oplysning for vore Seminarieelever. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Minister, naar han siger, at hidtil have vi i Virkeligheden som Garanti for, at de ere dygtige, kun haft Eksamensbeviset. Men da Eksamensbeviset, hvad alle, der tænde dertil, maa indrømme, mange Gange kan være vildeledende og slet ikke noget Udtryk for, at den vedkommende er en dygtig Lærer, men maaſte snarere Udtryk for, at han har indsamlet sig selv nogle Kundstaber, saa mener jeg, at Betryggelsen ligger meget mere deri, at vi have faaet ham uddannet i tilstrækkelig Tid og paa tilstrækkelig Maade, før han indstiller sig til Eksamen, og dette ville vi jo sikre ved dette Bevis, som enhver, der stiller sig til Dimission, enten til halv eller hel, maa præstere, før han kan indstille sig. Nu skal jeg ganske vist indrømme, at her komme vi til det Punkt, som det

Mindretal, hvortil den ærede sidste Taler hørte, har gjort til sit Hovedpunkt, nemlig at vi komme til at ødelægge en hel Del for de saakaldte Præparander, men det tror jeg nu ikke er nogen stor Ulykke. Under de Forhold, vi have haft indtil Dato, har det jo været saaledes, at der behøves ingen Ting — saa vidt jeg ved kun en Vaccinationsattest — for at kunne indstille sig til Lærereksamen, og det har ført til, at en Mængde Elever fra Friseminarier ere løbne fra Friseminarierne, endogsaa længe før vedkommende Lærer ønskede, at de skulde gaa op til Eksamen. Man har Eksempler paa, at Folk have indstillet sig med tre Fjerdingaars Forberedelse uden en Gang at være komne saa vidt, at de have deltaget i de vigtigste Fag, men de have sagt: Nu have vi siddet og ligget lidt paa det, nu ville vi prøve, det kan jo være, at vi kunne slippe igennem, og saa gaa vi videre. Og det er slet for mange, at de, hvad de selv have undret sig over, ere slupne igennem; de have altsaa været tilstrækkelig modige og tilstrækkelig heldige til at faa en anden eller tredje Karakter. Paa den Maade have vi ved Siden af vor Lærerstands dygtige Kræfter — og jeg skal sige, at jeg tror, at vi have en stor Mængde dygtige Kræfter — faaet en hel Mængde Lærere ud, som aldrig burde have siddet paa Lærerskoler, og det er altsaa navnlig gennem Privatistforholdene, at de fremkomme. Nu skal jeg indrømme det ærede Medlem, der talte sidst, at der kan være enkelte dygtige Mennesker og særlig vist ogsaa fra Vestkysten, som gennem nogle Aar have ihjælsat sig i de saakaldte Vinterskoler og Forberedelsesskoler og have vist baade Evne og Kræfter til at kunne blive dygtige Lærere. Men dersom han tror, at det er saaledes, at de allesammen ere Folk over 24 Aars Alderen, saa tager han skammelig fejl. Det kan maaſte være Tilfældet med enkelte, men der kan ogsaa være yngre Folk, der begynde i 15—16 Aars Alderen, og som staa 2—3 Aar i en saadan Vinterskole, men jeg ser ikke, at det er nogen Ulykke for en saadan enkelt Mand, selv om hans Formuesforhold ere saadanne, at han ikke kan komme ind paa Seminariet; thi der er jo Luftet op for ham, hvis det virkelig ligger ganske særlig for ham, og hvis det er en Person, man ønsker ind, saa kan han jo komme op til Eksamen, uden at han behøver at komme ind paa Seminariet, men for Resten kan han jo komme ind i anden, ja endog i tredje Klasse paa Seminariet, hvis han ellers kan bestaa de Prøver, som de andre Elever, der opflyttes i de forskellige Klasser, opfyldte. Den Ulykke er alt-